

FOTO: NTB Scanpix, Revisorforeningen

Revisortopp om Element-krisen: – Det er noe som ikke stemmer

Revisorkrisen i Element kan i verste fall bli selskapets undergang. Revisorforeningen tror selskapet må rydde opp før noen vil jobbe med selskapet.

Av: [Eirik Billingsø Elvevold](#)

Publisert: 11.12.2018 Oppdatert: 11.12.2018

Gruveselskapet Element har havnet i en perfekt storm denne høsten. Først trakk revisoren EY seg med umiddelbar virkning. Samme dag sluttet finansdirektøren. [DN](#) skrev om et «kjempesøksmål» mot styreleder Lars Christian Beitnes fra svenske myndigheter, som Beitnes

selv tilbakeviste i et [tilsvar](#). Element ville hente inn PwC som ny revisor, men også denne giganten trakk seg unna.

Element har fastholdt, i flere børsmeldinger, at det ikke stilles tvil ved «regnskapenes integritet». E24 var i kontakt med flere aksjonærer mandag, og de fleste var overbevist om at revisor-problemet vil løse seg.

Tirsdag ble likevel den planlagte generalforsamlingen 14. desember utsatt. Årsaken var nettopp revisorspørsmålet. Kort tid etterpå ble Element-aksjen satt under spesiell observasjon av Oslo Børs på grunn av situasjonen.

– Jeg blir overrasket dersom noen vil bli ny revisor før det er ryddet opp i selskapet. Når profilerte revisorer trekker seg med umiddelbar virkning, er det noe som ikke stemmer, sier leder i Revisorforeningen, Per Hanstad, til E24.

I så fall bør Element rydde opp raskt. Allerede om to måneder kan nemlig selskapet tvangsoppløses.

TRAKK SEG: EY (Ernst & Young) trakk seg som revisor fra det børsnoterte selskapet Element. De ønsker ikke å svare på hvorfor på grunn av taushetsplikten. **FOTO:** Arnd Wiegmann, Reuters

– Handler ofte om vesentlige lovbrudd

Hanstad understreker at et selskap kan kaste revisoren sin. En revisor kan også foreslå å avvikle sitt kundeforhold med et selskap, men i utgangspunktet ikke trekke seg med umiddelbar virkning. I gitte situasjoner har revisorer imidlertid en lovpålagt plikt til å trekke seg.

– **Normalt handler det om vesentlige lovbrudd, ting som medfører ansvar for styret, manglende tilgang på informasjon eller manglende tillit, sier Hanstad til E24.**

En eventuell ny revisor er på samme måte pålagt å møte med den gamle, som har trukket seg, før den tar på seg oppdraget. Dersom den nye revisoren likevel sier ja, må avgjørelsen begrunnes godt. Målet er å hindre at selskaper hopper fra en revisor til en annen – uten å ordne opp i de underliggende problemene.

– Det kalles populært «renovasjonssystemet i næringslivet», sier Hanstad.

TRAKK SEG OGSÅ: PwC trakk sitt kandidatur som revisor i Element og bekrefter at de har vært i møte med tidligere revisor EY, men ønsker ikke å svare på hvorfor de ikke ville ta over kunden. **FOTO:** Håkon Mosvold Larsen, NTB scanpix

To veier til tvangsoppløsning

Alle revisjonspliktige virksomheter uten revisor, uavhengig om de er notert på børs eller ikke, får melding fra Foretaksregisteret i Brønnøysund om at de må velge en ny. Den ytterste konsekvensen av ikke å gjøre det vil være tvangsoppløsning.

– Vi sjekker at selskaper som har plikt til å ha revisor faktisk har det. Oppfølgingen fra Foretaksregisteret starter i det revisor melder fra. Det går ut brev med en gang, sier seniorrådgiver Margrethe Meyer Trælvik.

Selskapet får frist til å rette opp innen en måned. Hvis den fristen ikke overholdes, blir det kunngjort på brreg.no at selskapet mangler revisor. I kunngjøringen får selskapet en ny måned på seg før tingretten blir varslet. Så kan selskapet tvangsoppløses.

Et selskap kan også tvangsoppløses på grunn av manglende årsregnskap. Hvis et selskap ikke får levert revidert årsregnskap før 1. august, får det forsinkelsesgebyrer som løper over 26 uker. Så starter oppfølgingen fra Regnskapsregisteret.

– De sender varsel til selskapene, kunngjøring på nett og varsel til tingretten for alle saker samtidig. Varselet til tingretten kommer gjerne i april året etter fristen for innlevering av årsregnskapet, sier Trælvik.

LES OGSÅ:

Flere dropper kvartalsrapporten – alle må leve med «kvartalsjaget»

Tviholder på «regnskapets integritet»

Element meldte først, i en børsmelding 22. november, at de ville bytte revisor fra EY til PwC på grunn av «samarbeidsproblemer». Samme dag kom meldingen om at finansdirektøren sluttet som «en følge av reorganiseringen av våre finans- og regnskapsfunksjoner». Dagen etter kom meldingen om at PwC hadde trukket sitt kandidatur, noe [Element hevder](#) skyldes «en vurdering av omdømmerisiko etter artikkelen i Dagens Næringsliv».

Først mandag 26. november skrev Element at det var EY som «ikke ønsket å videreføre sitt engasjement». Tirsdag 11. desember var

ordlyden i børsmeldingen enda tydeligere: «EY trakk seg fra oppdraget».

E24 har rettet en rekke spørsmål om situasjonen til Elements daglige leder Cecilie Grue, som svarer følgende:

«Vi fastholder at regnskapenes integritet ikke er truet. Det er dog ikke naturlig å offentlig kommentere den pågående prosessen med å engasjere ny revisor,» skriver Grue i en e-post til E24.

Tidligere revisor, EY, vil heller ikke kommentere saken fordi selskapet er underlagt taushetsplikten. PwC bekrefter overfor E24 at de har vært i møte med EY om saken, slik loven pålegger dem, men vil ikke kommentere saken ytterligere.

Tidligere finansdirektør, Kim Andre Evensen, har heller ingen kommentar og henviser til daglig leder Cecilie Grue i Element.

NIKKEL: En arbeider viser frem nikkelmalm ved et smelteverk i Indonesia. Element eier nikkelforekomster på Filippinene. **FOTO:** Yusuf Ahmad, Reuters

Element, som har en markedsverdi på rundt 100 millioner kroner, byttet navn fra Intex Resources på slutten av oktober 2017. De viktigste investeringene er en nikkelforekomst på øya Mindoro på Filippinene, eierandeler og konvertible obligasjoner i det kanadiske metall- og

gruveselskapet Ambershaw Metallics, samt kryptovalutaprojektet IRON Token. Den uttalte strategien er «å kjøpe undervurderte gruveinteresser».

Element-aksjen har falt over 80 prosent i 2018. Egenkapitalen er økende, men selskapet står fortsatt uten inntekter. Resultatet før skatt i tredje kvartal var på minus 5,2 millioner dollar. Element har valgt å utsette lanseringen av sin egen kryptovaluta til første halvår 2019.

I ryggsekken, fra tiden som Intex Resources, har Element en grov korrupsjonsdom på fire år for tidligere styreleder, Jan Vestrum, samt [krass kritikk fra OECD](#) for sin tilstedeværelse på Filippinene etter en [klage fra Framtiden i våre hender](#).

Finanstilsynet kontrollerer

Brønnøysundregistrene undersøker ikke de bakenforliggende årsakene til at revisor har trukket seg. Finanstilsynet, derimot, kontrollerer ofte hvorvidt en revisor burde ha trukket seg.

– Dette er et forhold som ofte er gjenstand for kontroll fra Finanstilsynets side, sier seksjonssjef Kjersti Elvestad i Finanstilsynet til E24.

EY, for eksempel, har nylig fått sterk kritikk av tilsynet for ikke å trekke seg som revisor fra selskapet Larsen Adventure Holding. Men det er langt sjeldnere at en revisor trekker seg uten god grunn.

– Det har ikke vært saker der Finanstilsynet har ment at revisor har sagt fra seg et revisjonsoppdrag uten at det har vært rettslig adgang til det, sier Elvestad.

FØLGER MED: Finanstilsynet har lokaler i Norges Bank i Oslo. **FOTO:** Håkon Mosvold Larsen, NTB scanpix

I [merknadene](#) etter det nevnte revisortilsynet av EY skriver Finanstilsynet følgende:

«EY har overfor Finanstilsynet opplyst at det er igangsatt flere tiltak for å hindre tilsvarende situasjoner i øvrige revisjonsoppdrag i fremtiden. I tillegg til at forholdene vil bli særskilt adressert i revisjonsselskapets opplæring, er det også innført strengere krav til oppfølging, kommunikasjon og dokumentasjon ved vurdering av fortsettelse av revisjonsoppdrag.»

I et annet [tematilsyn fra 2010](#) konkluderte Finanstilsynet følgende på generelt grunnlag:

«Finanstilsynet vil særlig trekke frem at enkelte revisorer ikke synes å ha klart for seg formålet med regelverket rundt revisorskifte. Det kan synes som om revisor har ansett lovbestemmelsene som rene formalkrav, noe som klart har påvirket kvaliteten av de vurderingene revisor har gjort.

Etter Finanstilsynets syn er det blant annet behov for en bedre kontakt mellom tidligere og ny revisor slik at ny revisor har tilstrekkelig og utfyllende informasjon til å kunne foreta en forsvarlig akseptvurdering. For eksempel ble det avdekket situasjoner der tidligere revisor ikke

svarer på ny revisors forespørsel. I enkelte tilfeller har revisor i slike situasjoner ansett manglende svar fra tidligere revisor som en bekreftelse på at det ikke er noe til hinder for å påta seg oppdraget.

Finanstilsynet fant også at ny revisor ofte ikke tar hensyn til tidligere revisors påpekninger av feil og mangler, men “nullstiller” situasjonen når oppdraget er akseptert og revisjonen påbegynnes.»

OSLO BØRS

OM OSS

ANNONSERING

TIPS REDAKSJONEN

FÅ NYHETSBREV

ABONNÉR PÅ RSS

LAST NED APPEN

Ansv. redaktør/Adm.dir: Gard L. Michalsen

Nyhetsredaktør: Ingrid Indseth

Utviklingsredaktør: Andreas Fosse

Magasinredaktør: Øyvind Henriksen

Tel: 228 64 025

Nyhetsjefer: John Thomas Aarø,

Eric B. Utheim, Ole Martin Skaug, Steinar Rosted Breivik

E24+ eies og drives av E24 Dinepenger AS, Akersgata 55, 0180 Oslo. Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet.

E24 arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler, Personvernerklæring og informasjonskapsler (cookies)